

ROZPOČET EVROPSKÉ UNIE

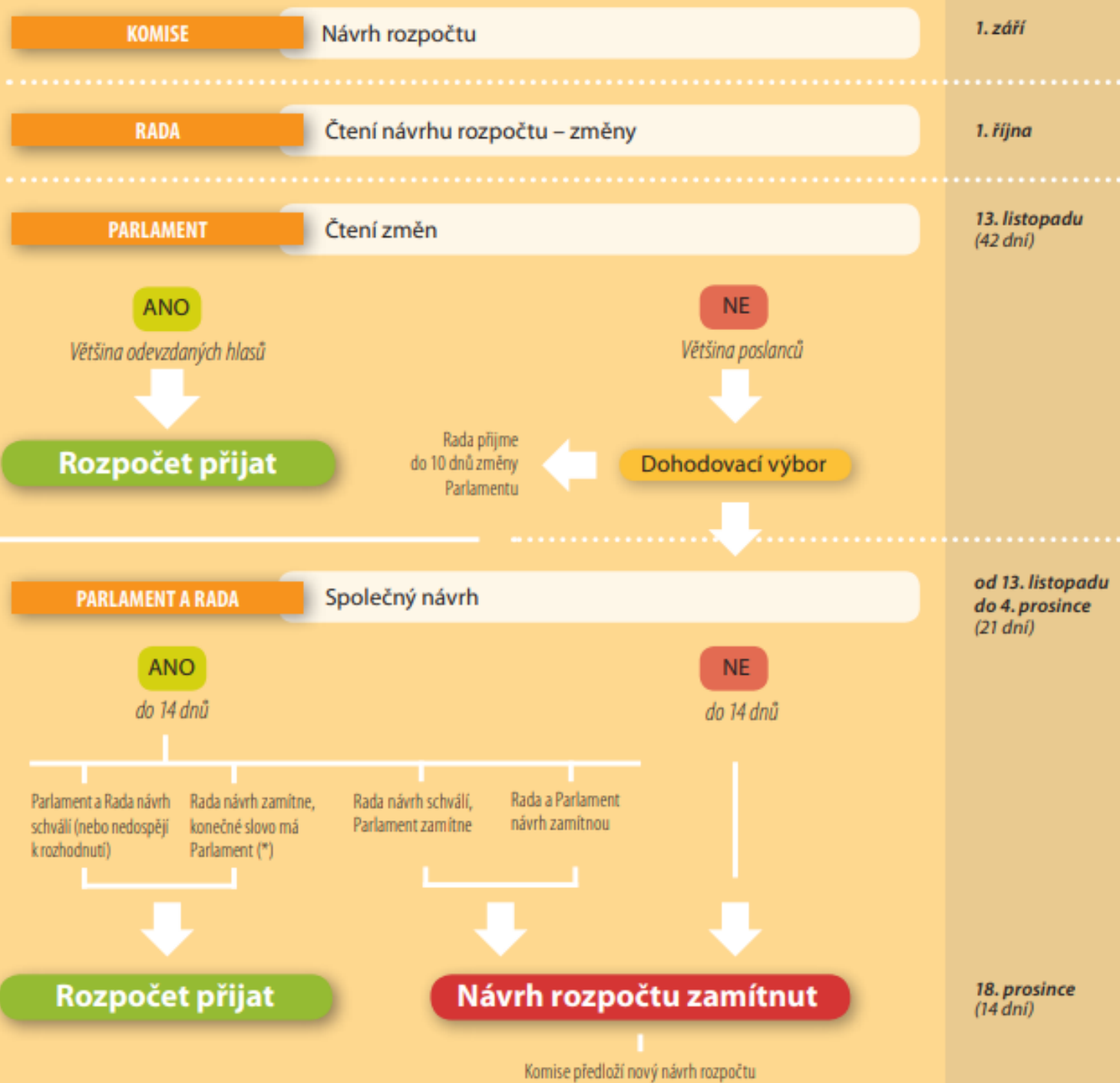
MARTIN BARTOLŠIČ

480992

ROZPOČET EVROPSKÉ UNIE

- Finanční částka, kterou disponuje EU v jednom kalendářním roce.
- Rozpočet se schvaluje na každý rok, avšak jeho rámec, *finanční perspektiva* či *víceletý finanční rámec*, je sestavován na 7 let dopředu.
  - dříve byl sestavován na 5 let
- víceletý finanční rámec je pevnou právní součástí EU
- návrh rozpočtu předkládá Evropská komise a je sestavován *rozpočtovým orgánem*
- o schválení rozpočtu rozhoduje
  - Rada EU – [ECOFIN \(Rada Evropské unie pro hospodářské a finanční záležitosti\)](#) – nutnost souhlasu všech členů
  - Evropský parlament – nutnost souhlasu

GRAFICKÉ ZNÁZORNĚNÍ PROCESU PŘIJETÍ ROZPOČTU EVROPSKÉ UNIE

ZÁSADY SESTAVOVÁNÍ ROZPOČTŮ

- **Zásada jednotnosti a správnosti**
  - veškeré příjmy a výdaje mají být zpracovány v jednom dokumentu (efektivnější kontrola)
- **Zásada každoročnosti**
  - rozpočet je přijímán na kalendářní rok (od 1. 1. do 31. 12.)
- **Zásada vyrovnanosti**
  - rovnováha mezi příjmy a výdaji (nikdy deficitní rozpočet)
- **Zásada zúčtovací jednotky**
  - od ledna 1999 jsou položky rozpočtu vyjádřeny v eurech

ZÁSADY SESTAVOVÁNÍ ROZPOČTŮ

- **Zásada všeobecnosti**
  - příjmy nejsou přiřazeny jednotlivým výdajům (nepřiřazenost) a příjmy i výdaje jsou uváděny v plné výši bez vzájemných odpočtů
- **Zásada specifikace**
  - každá položka má svůj vlastní účel a cíl
- **Zásada řízeného finančního hospodaření**
  - s rozpočtem se musí nakládat hospodárně, účinně a efektivně
- **Zásada průhlednosti**
  - transparentnost – rozpočet a jednotlivé operace nejsou tajné

PŘÍJMY ROZPOČTU EVROPSKÉ UNIE

- čtyři vlastní zdroje:
  - (12 %) dva tradiční:
    - dávky z dovozu zemědělských produktů
      - ochrana zemědělského trhu EU – (unijní producenti jsou chráněni proti levným dovozcům)
    - cla z dovozu zboží
      - 20 % vybrané částky připadá zemi, kde se výběr provedl, (náklady na výběr)
        - (v letech 2021-2027 nově 25 %)
  - (11 %) podíl ze základu DPH členských států ve výši 0,3 %
    - pro Dánsko, Německo, Nizozemí, Rakousko a Švédsko paušálně sníženo, tzv. rabaty
  - (76 %) příspěvek členských států z HND
    - procentuální podíl z hrubého národního produktu (**HND** - souhrn příjmů výrobních faktorů na daném území za rok)
- ostatní příjmy – administrativní poplatky, pokuty a úroky z prodlení

VÝDAJE ROZPOČTU EVROPSKÉ UNIE

- rozpočtové výdaje se vždy rozčleňují na základě stávajícího finančního rámce do několika okruhů:
  - 1.a **Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost**
  - 1.b **Hospodářská, sociální a územní soudržnost**
(výzkum, technologický rozvoj, rozvoj dopravních, komunikačních a energetických sítí a také prostředky na zlepšení kvality vzdělávání a programy sociální politiky)
  - 2. **Udržitelný růst: přírodní zdroje** (zemědělství, ochrana životního prostředí, rybolov)
  - 3. **Bezpečnost a občanství** (ochrana před terorismem a mezinárodním zločinem, zvládání migrace a ochrana vnějších hranic EU, podpora evropského občanství)
  - 4. **Globální Evropa** (rozvoj spolupráce EU s ostatními zeměmi, humanitní pomoc, rozvoj demokracie a lidských práv)
  - 5. **Správa** (administrativa, řízení a provoz institucí EU, náklady na zaměstnance a překladatelské služby)

ČISTÝ PLÁTCE A PŘÍJEMCE

- v rámci rozpočtu se členský stát může dostat do dvou pozic:
  - **čistý příjemce** – z rozpočtu více dostává než do něj platí
  - **čistý plátce** – do rozpočtu více odvádí než z něj dostává
- čistí příjemci: Polsko, Maďarsko, Řecko, Portugalsko, Rumunsko, Španělsko, Litva, Slovensko, Bulharsko
- čistí plátci: Německo, Francie, Itálie, Nizozemí, Švédsko, Rakousko, Dánsko, Finsko
- Česká republika – se řadí mezi čisté příjemce
  - v roce 2018 získala 2,39 miliard EUR

VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC (2021-2027)

- rozpočet jako motor oživení po krizi COVID-19
- celkový rozpočet ve výši 1 824,3 miliard EUR
  - víceletý finanční rámec (1 074,3 miliard EUR)
  - Next Generation EU – snaha o oživení a pomoc EU vzpamatovat se z pandemie COVID-19 (750 miliard EUR)
    - formou „balíčků ozdravných opatření“ s cílem podpořit ekonomiku jednotlivých států
    - peníze z půjčky z globálních finančních trhů (EU ručí svým víceletým finančním rámcem, splácet cca. do roku 2058)
- příspěvek členských států z HND se stanovuje na 1,3 %
- reformace systém příjmů EU, tak aby byla snížena její stále větší závislost na podílu z HND členských států
  - (zdanění digitálních služeb, daň z finančních transakcí, příjmy ze systému obchodování s emisemi, daň z plastového nerecyklovaného odpadu)
- s odchodem VB přišla EU o 12-13 miliard EUR ročně

VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC (2021-2027)

- investice do inovací a digitální ekonomiky
- vytváření vzdělávacích a pracovních příležitostí pro mladé lidi prostřednictvím posíleného programu Erasmus+
- komplexní přístup k migraci a správě hranic s cílem zajistit bezpečný prostor pro volný pohyb osob a zboží v Unii a podpořit správu a dlouhodobou integraci žadatelů o azyl a migrantů
- budování kapacity Unie v oblasti bezpečnosti a obrany
- ochrana životního prostředí a klimatu díky začleňování oblasti klimatu do všech programů EU ([Green Deal](#))
- posílení hospodářské a měnové unie
- více peněz do rezervy – na nepředvídatelné události - reakce na pandemii COVID-19
- SZP – společná zemědělská politika – změny ve financování

DOPAD FINANČNÍHO RÁMCE NA ČESKOU REPUBLIKU

- ČR by nadále měla zůstat čistým příjemcem
  - Období 2014–2020 – 24 miliard EUR
  - Období 2021–2027 – 17,8 miliard EUR (očekávaná výše)
- zajištění pozice čistého příjemce i po roce 2020 je jednou z priorit ČR
- daň z plastů je podle odhadů pro ČR výhodná (jako jediná z navrhovaných nových opatření)
- SZP - podpora malých a středních farem a pomoc mladým zemědělcům.

Přímé platby zemědělcům mají být omezeny maximální hranicí na 100 000 EUR na jednu farmu.

- pokles financování zemědělství z 8,2 na 7,7 miliardy EUR
  - pro ČR jsou typické velké farmy (až 85 %)

ZDROJE

- Goňcová, M. (2010). Evropská integrace: úvod do studia. Masarykova univerzita.
- König, P., Lacina, L., & Přenosil, J. (2006). Učebnice evropské integrace. Barrister & Principal.
- https://ec.europa.eu/budget/library/biblio/publications/glance/budget_glance_cs.pdf
- <https://www.consilium.europa.eu/cs/meetings/european-council/2020/07/17-21/>
- <https://www.statista.com/statistics/253712/eu-budget-expenditures-by-member-state/>
- https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-budget/expenditure_cs
- <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/the-eu-budget/long-term-eu-budget-2021-2027/>
- <https://newdirection.online/2018-publications-pdf/ND-Kominkova-print.pdf>